

KOROŠKA KRONIKA

Izdaja Britanska obveščevalna služba. — Cena mesečno: za tuzemstvo 2 S, v inozemstvo 5 S. — Posamezna številka 50 grošev

Leto V.

CELOVEC, 4. februarja 1949

Številka 5

Norveška je odgovorila Sovjetski zvezi

Nobenega sodelovanja v napadalni politiki - oporišča nikomur na razpolago

Norveška je v središču svetovnega zanimanja, odkar je dobila prejšnji teden iz Moskve poziv sovjetskega zunanjega ministrstva, naj odgovori, kaj namerava s svojimi razgovori glede pristopa k severoatlantski obrambni pogodbi.

Norveška nota, ki jo je norveški minister Halvard Lange v torek izročil sovjetskemu veleposlaniku v Oslu kot odgovor na sovjetsko noto, je bila sestavljena v pomirljivem tonu.

V noti nujno poudarjajo, naj se Sovjetska zveza zaveda, da Norveška ne bo nikdar sodelovala pri kakšni napadalni politiki niti ne bo nikdar dovolila, da bi njeno ozemlje kdo uporabil za takšno politiko. Dalje zagotavlja nota, da Norveška ne bo nikdar privolila v kakšno pogodbo, ki bi jo obvezala, da bi nudila na razpolago svoja vojaška oporišča tujim silam, dokler Norveška sama ni napadena ali ogrožena.

Po drugi strani pa nota poudarja, da je popolnoma naravno, če je pričela Norveška, kot obmorski narod ob Atlantiku, proučevati pogoje za sodelovanje pri obrambnem sistemu, ki vključuje atlantske države, potem ko ni prišlo do pogodbe med skandinavskimi državami.

Nota pristavlja, da pozdravlja Norveška to priložnost, ob kateri lahko poda sovjetski vladi svoja načela glede vprašanja varnosti. Norveška je upala, da bo Organizacija Združenih narodov dovolj močna ter zajamčila mir in varnost, toda to upanje se ni izpolnilo, vsled tega se mora Norveška zavarovati sama.

Iz glavnega mesta Norveške, Oslo, poročajo, da je Norveška ob priliki skandinavskih obrambnih razgovorov izjavila švedskemu in danskemu delegatu, da bo zahtevala popolno jamstvo za svojo neodvisnost, predno se bo pridružila kakršni koli Atlantski pogodbi.

Zapadnoevropska zveza

NARODI, KI SO VKLJUČENI V BRUSELSKI POGODBI VABIJO SE DRUGE NAJ SE PRIDRUŽIJO „EVROPSKEMU ODBORU“

Pred kratkim so se sestali zunanji ministri Velike Britanije, Francije, Nizozemske, Belgije in Luxemburga k dvodnevnim konferenci v Londonu. Ob tej priliki so sporazumno sklenili vpostaviti „Evropski odbor“ ter so povabili še druge dežele, med njimi predvsem Italijo, naj se udeležijo pogajanj za to ustanovo. Poročilo o tem zasedanju pravi, da so zunanji ministri Zapadne zveze z zadovoljstvom proučili delo, ki je bilo dovršeno potom Bruseljske pogodbe na socialnem in kulturnem področju in je ustvarilo podlago za ustanovitev Evropskega odbora, če se upošteva važno pripravljeno delo, ki ga je v Parizu izvedel odbor za proučevanje Evropske zveze.

Zunanji ministri so proučili tudi obrambne zadeve in še nerešena važna politična vprašanja. Dogovorili so se tudi o kulturnem sodelovanju med temi deželami. V to svrhu so predvideni posebni tečajji za učitelje iz teh dežel, ki naj bi otrokom po šolah prikazali pomen Zapadne zveze, ter razstava vzgojnega materiala, ki naj bi jo osnovala vsaka država. Te razstave bi izmenoma pošiljali po vseh teh deželah. Prihodnji sestanek kulturnega odbora bo 17. februarja v Haagu.

Poročila o socialnem sodelovanju med petimi deželami pričajo o pomembnem napredku, ki je bil dosežen v zadnjih mesecih. Tehnični odbor stalne komisije Bruseljske pogodbe je pokazal precejšnjo sličnost v socialni politiki teh dežel, ki imajo vso možnost za razvoj socialne službe na podlagi, ki odgovorja potrebam vseh dežel.

V Združenih državah upajo, da se bo Norveška in druge dežele odzvale povabilu k razgovorom o nameravani Atlantski pogodbi. Predsednik Truman je izjavil, da bo Amerika nudila vojaško pomoč samo takšnim deželam, katerih obrambni ukrepi so v skladu z obrambnimi ukrepi Združenih držav.

Leto dni je preteklo, odkar je britanski ministrski predsednik Bevin v

Spodnji zbornici predložil osnutek o Zapadni zvezi in sedaj se je sestal svetovni odbor držav, ki so vključene v Bruseljski pogodbi, da bi proučeval, kako bi to zvezo razširili in razvili. Na splošno prevladuje mnenje, da je potrebno ustvariti nov politični organ, če hočejo pridobiti nove člane. Londonski časopis „Times“ piše, da je Bruseljska pogodba sama preveč omejena je na obrambo, da bi mogla nuditi ugodnosti narodom Italije, Nemčije, Norveške in Danske, medtem ko je organizacija za evropsko sodelovanje le preveč osredotočena na praktične področnosti trgovanja in gospodarstva. Treba bi bilo ustvariti nekaj bolj širokogrudnega, nekaj, kar bi služilo kot zapadno-evropska oblast ter izražalo čut skupnosti severno-evropske družine.

Velika Britanija prizna Izrael

Britanski glavni konzul v Haifi g. Cyril Marriot je posetil 29. januarja zunanjega ministra izraelske države Moshe Shertoka in mu sporočil, da je britanska vlada priznala dejansko obstoj države Izrael.

Britanska vlada se je najprej posvetovala s svojimi dominijoni glede tega priznanja. Vesti iz Londona pravijo, da to priznanje ne vsebuje priznanje mej države Izrael, o katerih bodo razpravljali kasneje pod vodstvom Organizacije Združenih narodov.

Kasneje, ko bodo določene meje, bo britanska vlada tudi de jure priznala obstoj države Izrael, nakar bosta obe države izmenjali med seboj poslanike.

Začasno pa bosta državi zastopani druga pri drugi le z diplomatskimi zastopniki.

Avstralija, Nova Zelandija in Kanada so se že odločile, da priznajo drža-

Sovjetska zveza in Zapad

Pred kratkim je Sovjetska zveza napadla Anglijo in Združene države, češ da s svojo severno-atlantsko pogodbo pripravljajo novo vojno. Angleži in Američani so to klevetanje odločno zavrnili.

V nedeljo 30. januarja pa je presenetila svet izjava izjava generalisima Stalina, ki jo je podal šefu ameriške mednarodne poročevalske službe v Moskvi in v kateri je dejal, da se obstoječa nasprotja ne smejo reševati z vojno. Dalje je dejal, da je Sovjetska zveza pripravljena odpraviti berlinsko blokado in pričeti pogajanja o mirovni pogodbi. Pristavil je, da nima ničesar proti sestanku s predsednikom Trumanom, pri katerem bosta razpravljala o mednarodni mirovni pogodbi.

Neki govornik britanskega zunanjega ministrstva je izjavil, da je Velika Britanija pripravljena posvetovati se z Združenimi državami in Francijo o Stalinovi izjavi, ki predvideva možnost poravnave med Rusijo in Združenimi državami. Pristavil je, da proučujejo v zunanjem ministrstvu Stalinovo izjavo in pa noto, ki je bila poslana Norveški v zvezi z „nezaslišano izjavo“, ki jo je sovjet. zunanje ministrstvo izdalo prejšnjo soboto ter napadlo Zapadno zvezo in predvideno severno-atlantsko pogodbo.

Tajnik predsednika Trumana, Charles Ross, je izjavil, da je predsednik Truman dejal pri neki tiskovni konferenci, da je pripravljen sprejeti vsak čas Stalina v Washingtonu. Trumanov tajnik je obenem izjavil, da sovjetska vlada še ni poslala nobenega uradnega obvestila glede tega sestanka.

Odgovori generalisima Stalina, ktere so objavili v Moskvi po njegovem razgovoru z zastopnikom ameriške po-

ročevalne agencije „International News Service“, so sledeči:

1. Rusija je pripravljena razpravljati o skupni objavi rusko-ameriške deklaracije, v kateri ugotavljajo, da obe državi ne nameravata rešiti sedanjih sporov potom vojne.

2. Ruska vlada želi sodelovati z ameriško vlado pri ukrepih za izvedbo mirovni načrtov. Ti ukrepi bi lahko privedli do postopne razorožitve.

3. Rusija ne vidi nobenega vzroka, ki bi preprečeval ukinitve omejitev prometa med Berlinom in zapadnimi predeli pod sledečimi pogoji: zapadne velesile morajo istočasno ukiniti omejitve, ktere so zapovedale, in izjaviti, da bodo odložile ustanovitev zapadnonemške vlade, dokler se ne bo baval ministrski svet pri novi konferenci s celotnim nemškim vprašanjem.

4. Stalin ponovno poudarja, da po njegovem mnenju ne obstaja noben vzrok, ki bi mogel preprečiti sestanek med njim in predsednikom Trumanom, pri katerem bi se lahko razgovarjala o možnosti mirovne pogodbe.

Te Stalinove odgovore so sprejeli v Londonu v diplomatskih krogih in v javnosti z veliko opreznostjo.

Lord Henderson na Dunaju

Lord Henderson, državni podtajnik v britanskem zunanjem ministrstvu, je prispel v ponedeljek z letalom iz Londona na Dunaj. Dva dni je preživel na Dunaju, nato je obiskal britansko cono Avstrije.

Lorda Hendersona, ki je potoval s posebnim letalom, je spremljal major-general T. J. W. Winterton, namestnik vrhovnega komisarja v Avstriji. Za časa svojega bivanja na Dunaju je bil gost britanskega visokega komisarja in vrhovnega poveljnika v Avstriji, generala Gallowaya. V britanski coni pa conskega poveljnika, brigadirja T. B. L. Churchilla.

Na Dunaju se je Lord Henderson sestal z avstrijskim zveznim predsednikom, dr. Karlom Rennerjem. Istega dne je sprejel tudi zveznega kanclerja dr. Figla, podkanclerja dr. Schaerfa in zunanjega ministra dr. Gruberja.

William Watson Henderson, ki je sedaj star 57 let, je sin pokojnega Arthurja Hendersona, ki je bil eden izmed izgraditeljev angleške laburistične stranke in pozneje zunanji minister. Njegov brat je minister za letalstvo v sedanji vladi.

Njegov oče je bil eden glavnih in najpomembnejših graditeljev angleške laburistične stranke in kot tak je postal prvi laburistični zunanji minister v Mac Donaldovi vladi, ki je prevzela vodstvo v angleškem političnem življenju po prvi svetovni vojni. Kakor oče tako sta se tudi njegova dva sinova odlikovala z delom za delavsko gibanje v (Nadaljevanje na 2. strani)

vo Izrael, na drugi strani pa je niso priznali dominijoni Indija, Ceylon in Pakistan.

Tudi članice zapadnoevropske zveze, ki so imele pretekli teden v Londonu svojo konferenco — Belgija, Nizozemska in Luksemburg — so pod vodstvom zunanjih ministrov Bevina in Schumana, naznanile, da priznajo državo Izrael.

Iz Tel Aviva poroča Reuter, da so 30. januarja uradno objavili izid volitev, ki so se vršile 25. januarja v državi Izrael.

Večino glasov je dobila zmerna socialistična stranka (152.000).

Tri naslednje, skoro enako močne stranke so: verski blok, radikalna levičarsko usmerjena stranka Mapam in teroristična Irgun Zwei Leumi s približno 50.000 glasovi vsaka.

Komunisti so dobili 15.000 glasov.

Politični pregled

JAPONSKA

Pri volitvah za narodno skupščino je dobila absolutno večino liberalna demokratska stranka z 264 sedeži. Ostale stranke so dobile: demokrati 70 sedežev, socialisti 54, komunisti 35, združeniška stranka 14, delavska in kmečka stranka po 7 sedežev. Vseh sedežev je 466. Liberalna stranka je vladna stranka.

RUMUNIJA

Rumunska vlada je izdala odlok, s katerim bodo odpravili policijo in orožništvo. Posle teh dveh bo prevzela milica. V odloku pravijo, da bo naloga te milice, ki je pod nadzorstvom notranjega ministrstva, da varuje svoboščine in pravice naroda ter proizvodna sredstva, ki so njegova last.

AVSTRIJA

Avstrijski kancler ing. Figl je ponovno sporočil, da so se vršila pogajanja in da je bil dosežen sporazum med U. S. I. A. obrati v Avstriji, katere nadzorujejo Sovjeti, in med bolgarskimi odbori za izmenjavanje blaga. Vkljub zanikanju ruske poročevalske agencije Tass je kancler zatrdil, da izvirajo njegovi podatki iz zanesljivih virov. Avstrijsko zunanje ministrstvo je glede tega naslovilo svojo noto bolgarskemu predstavništvu na Dunaju, pa ni dobilo nobenega odgovora.

Avstrijski podkancler dr. Schaerf je ob koncu tedna končal svoj obisk v Londonu, kjer je imel obširne razgovore z ministrom McNeilom.

Pred kratkim so se končala pogajanja med Avstrijo, Madžarsko in upravo za evropsko sodelovanje. Izid je bil tak, da bodo Združene države v okviru Marshallove pomoči dobavile Madžarski določeno množino bombaža, za katerega pa bo Madžarska dobavila Avstriji 20.000 ton rži in 3000 olja iz sončnic. Avstrija pa bo za te dobave plačala z dolarji Ameriki oni bombaž, ki ga bo dobavila Madžarski.

MADŽARSKA

Javna razprava proti kardinalu Mindszentyju, primasu katoliške cerkve na Madžarskem in drugim osebam, ki so bile z njim vred aretirane 27. decembra, se je pričela v četrtek. Kardinalov branilec je neki odvetnik, ki ga je bil določil pravosodni minister, potem ko je kardinal odklonil, da bi si sam izbral branilca.

Madžarsko vojsko bodo letos povečali na 50 odstotkov obsega, ki ji ga dovoljuje mirovna pogodba, je izjavil madžarski obrambni minister.

Dejal je, da bodo te vojaške sile dobro izvežbane in oborožene z modernim orožjem. Mirovna pogodba dovoljuje Madžarski 65.000 mož suhozemnega vojaštva in 5000 mož letalstva.

Po poročilo ameriškega časopisa je Madžarska pripravljena izvažati v Združene države manganovo rudo. Lahko pa izvažata tudi aluminij in baker.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Novi ameriški zunanji minister Dean Acheson je dejal po svoji prvi tiskovni konferenci, naj bi načrt predsednika Trumana za razvoj dežel, ki so gospodarsko zaostale, vključil tudi Združene narode. Dejal je, da so pripravljene sodelovati z vsako deželo, ki želi pristopiti k temu sodelovalnemu načrtu. Smoter tega načrta je podpreti in čuvati samostojnost, svobodo in dostojanstvo posameznih ljudstev.

Predsednik Truman je za 12. februar povabil kanadskega ministrskega predsednika k razgovoru v Washington. Ta obisk nima nobene zveze s sedanji pogajanj o Severno-Atlantski pogodbi.

Urad za ugotavljanje protiameriškega delovanja je aretiral bivšega organizatoričnega tajnika kanadske komunistične stranke Sama Carra. Ameriško pravosodno ministrstvo je tega moža

ki je bil prijet v New Yorku, opisalo kot glavno osebo v sovjetski vohunski mreži, ki je bila razpletena septembra 1945.

V washingtonskih diplomatskih krogih pričakujejo v bližnji bodočnosti izmenjavo nekaterih ameriških veleposlanikov in višjih uradnikov zunanjega ministrstva. V poštev za to izmenjavo pridejo veleposlaniki v Moskvi, Parizu, Nankingu, Buenos Airesu, Haagu in v Kopenhagenu.

Ameriško zunanje ministrstvo je sporočilo, da so Združene države izmenjale prijateljska zagotovila z Argentino, Čile in Veliko Britanijo, da ne bodo pošiljale v Antarktiko letos nobenih vojaških ladij razen onih, ki so udeležene pri običajnih pomorskih vajah. To velja za vodovja, ki ležijo pod šestdeseto stopinjo južne širine.

Združene države so obnovile diplomatske odnose z Venezuelo in s Salvadorjem v Juž. Ameriki. Prejšnja vlada, ki je bila pravilno izvoljena, je padla pri vstaji 24. novembra. Vlado Salvadorja pa so odstranili z revolucijo 14. in 15. decembra. Sedaj imajo vso oblast v obeh državah vojaški krogi. Združene države so obnovile odnose z obema državama po večtedenskih posvetovanjih z ostalimi ameriškim in evropskimi državami. Med tem časom je že 18 držav obnovilo diplomatske stike z Venezuelo.

KITAJSKA

Novi predsednik Kitajske, Li Tsung Jen, je spričo stalnega prodiranja komunistov in spričo možnosti, da bo njegov boj za mir izpodletel, pozval ponovno potom radia komuniste, naj za drže svoje čete. Istočasno je zapovedal vladnim četam na obrambni liniji ob reki Yangtse, naj ne napadajo komunistov, ki se zbirajo ob severnem obrežju. Ponovil je tudi svojo pripravljenost za pogajanja na podlagi predlogov za premirje, ki jih je bil sestavil vodja komunistov, Mao Tse Tung.

Dve tretjini kitajske vlade je zapustilo Nanking. V Londonu pa so izjavili, da bo britanski veleposlanik Sir Raph Stevenson ostal tam.

Kitajski komunisti so po radiu zahtevali aretacijo bivšega generalisima Čangkajška in drugih voditeljev vladne stranke kot predpogoj za pričetek mirovnih pogajanj.

ITALIJA

Radio iz Rima poroča, da so Italijo povabili k sodelovanju v Evropski zvezi in k sodelovanju v ministrskem odboru ter svetovalni skupščini te zveze. Vest o tem povabilu je podal francoski zunanji minister, ki je izjavil, da je to rezultat francoske diplomacije od avgusta lanskega leta.

Ko je grof Sforza slišal o tej povabilu, je vzkliknil: „Evropska zveza se je rodila in Italija je ena izmed temeljnih držav.“ Pri zadnjem sestanku v Cannesu je minister Schuman dejal grofu Sforzi da sta francoska in britanska vlada soglasno uvideli potrebo sodelovanja Italije v Evropski zvezi. Grof Sforza je ob koncu tedna sprejel v svojem dvorcu francoskega veleposlanika.

ČESKOSLOVASKA

V Pragi so pred vojaškim sodiščem obsodili generala Heliodora Pika na smrt z obošenjem zaradi „izdajstva in klevetanja njegovih predpostavljanih.“ Generala, ki je bil nekaj šef češkoslovaške vojaške misije v Rusiji in namestnik šefa češkega generalnega štaba od leta 1945 do leta 1948, so obtožili, da je vzpostavil zvezo z britansko informativno službo. Češkoslovaška poročevalska agencija, ki je objavila njegovo obsodbo, je sporočila, da so njegovo krivdo potrdila pisma in izpovedi prič. Obtožnica mu očita, da je izdal važne vojaške, industrijske in državne tajnosti „odličnim članom britanske informativne službe“, dalje, da je deloval proti interesom Sovjetske zveze in češkoslovaške republike in da je oviral

ustavo češkoslovaških vojaških edinic v Sovjetski zvezi, da je kalil češko-slovaško-sovjetske prijateljske odnose, da je škodoval vojaškim naporom sovjetske in češkoslovaške armade.

Deset ljudi, ki so bili obtoženi, da so poizkušali izvesti zahrbtni napad na češkoslovaškega ministrskega predsednika Zapotockyja in „delovali proti državi“ je državno sodišče v Moravski Ostravi obsodilo na skupno 70 let prisilnega dela.

Neki češkoslovaški uradni govornik je v Pragi izjavil, da bo pri sedanjih čistkah po univerzah in tehničnih zavodih na Češkem in Slovaškem izključeni okrog 5000 študentov. Pristavil je da bodo znižali število študentov, ki študirajo neznansvstvene predmete, a število onih, ki študirajo praktične predmete, bodo povečali.

Nova določila v češkoslovaškem pravnem sistemu, ki je stopil 1. februarja v veljavo, so odpravila porotniško sodišče. Vsi sodniki, državni pravdniki in notarji bodo morali položiti izpite o marksistično-leninistični teoriji, predno jih bodo pustili uradovati. Za izvedbo novih določil bodo ustanovili posebne pravne organizacije, pri katerih bodo zastopani tudi zastopniki delavstva.

Vse to odgovarja nedavnim izjavam češkoslovaškega ministra za pravosodje, češ da je načelo objektivnosti v pravosodju preostanek zastarelega sistema, ki zasleduje zatiranje delavcev s strani kapitalizma. Novi sistem pa je popolnoma v službi delavcev.

V smislu Čepičkove izjave proti objektivnosti se je izjavil tudi minister za prehrano gospa Jankovcova proti načelu enakosti pri racioniranju.

Tudi komunistični govorniki so nastopili za pozivljanje razrednega boja, posebno proti kapitalističnim elementom na deželi.

SOVJETSKA ZVEZA

List „New York Times“, ki že dve leti ni imel v Moskvi svojega zastopništva, je sedaj dobil novo dovoljenje sovjetskih oblasti, da sme odpreti svoj urad v Moskvi.

Kot rezultat vzpostavitve odbora za medsebojno gospodarsko pomoč med Rusijo in petimi evropskimi državami, ki so njeni sateliti, bo Sovjetska zveza povečala letos svoje trgovanje s Češkoslovaško za 45 odstotkov, s Poljsko za 35 odstotkov, z Madžarsko za 25 odstotkov in z Bolgarijo za 20 odstotkov.

NEMCIJA

Polkovnik Sergej Tulpanov, vodja politične divizije v ruski vojaški upravi v Berlinu, je zaprosil za premestitev po sporu s političnim svetovalcem maršala Sokolovskega, Semeonovim. Nemški krogi, ki stoje blizu sovjetski vojaški upravi, so izjavili, da so nasprotja med obema obstajala, odkar je bil Semeonov podeljen 6. januarja čin veleposlanika. Tulpanova smatrajo za zastopnika kominformove osvojevalne politike, medtem ko je Semeonov bolj za mirno presojanje dejstev.

JUGOSLAVIJA

V Beogradu je izšla prva številka časopisa „Yugoslav Fortnightly“, jugoslovanske revije, ki bo izšla dvakrat mesečno. List je tiskan v angleščini. Prva številka ima 8 strani. Poleg člankov in vesti o novi Jugoslaviji prinaša časopis tudi več slik.

V uvodnem članku pravi urednik novega lista, da zahteva po vesteh in informacijah o novi Jugoslaviji vedno bolj narašča in da hoče časopis zadostiti potrebam. Časopis bo objavljal predvsem poročila o petletnem gospodarskem načrtu ter dalje o problemih in nalogah, ki jih Jugoslavija srečuje na poti socializacije in v boju za trajni mir.

Svetovno znani ameriški pisatelj Luis Adamič je prišel na obisk v Jugoslavijo. V Beogradu ga je 18. I. sprejel maršal Tito, od tam pa se je potem odpeljal v Ljubljano, kjer so ga sprejeli na kolodvoru slovenski politični in kulturni voditelji.

Pisatelj Adamič, ki je slovenskega porekla, je bil velik prijatelj pokojnega ameriškega predsednika Roosevelta. Znano je, da je bil med vojno večkrat

Lord Henderson na Dunaju

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Angliji. William Henderson se je udeleževal v angleški delavski stranki kot njen publicist in novinar ter je bil več let parlamentarni dopisnik pri delavskem časopisu „Daily Herald“.

Njegov brat Artur Henderson je postal v sedanji laburistični vladi minister za letalstvo, William pa je bil imenovan leta 1945 za lorda in se je radi tega udeleževal v lordski zbornici kot zastopnik laburistične stranke. Lansko leto pa je bil imenovan za parlamentarnega tajnika v zunanjem ministrstvu, kjer sedaj pomaga Bevinu.

Drobne novice

Skupina oseb v Avstriji je naslovila na zavezniški svet prošnjo, naj bi jih priznali kot četrto politično stranko pod imenom: „Neodvisni socialisti“.

Skupina petih poljskih profesorjev medicine je prispela na desetdnevni obisk v London, kjer se bo sestala z vodilnimi člani zdravniške stroke ter obiskala bolnice in univerze.

Po zadnjih vesteh je prišlo baje na Madžarskem v večih industrijskih obratih do stavk iz protesta proti takozvanim „delovnim normam“. Delavci zahtevajo uvedbo 48-urnega delovnega tedna. Udarniki so neprijazni.

Avstralska naseljeniška komisija, ki je delovala v januarju na Koroškem in Štajerskem, bo sedaj odšla za 14 dni na Tirolsko, nato v Solnograd in Zgornjo Avstrijo. One, ki se hočejo izseliti v Avstralijo, poučujejo o življenju v tej deželi, pri čemer se poslužujejo filmov, fotografij in letakov.

Ameriška komisija za atomsko energijo je objavila nadaljnja dejstva o atomski bombi, ki so bila dosedaj strogo tajna. Na podlagi poročil te komisije imajo Združene države zalogo še močnejših atomskih bomb, kakor so bile one, ki so jih vrgli na Hirošimo ali one, s katerimi so izvedli poizkuse na Bikinih. Nadaljni razvoj je v teku, vendar pa te atomske bombe ni mogoče proizvajati v velikih količinah. Načrti za takšno opremo vojske, v nujnem slučaju, so že izdelani.

Novo ogrožanje

Ameriška tedenska revija „Time“ je odkrila novo ogrožanje evropske edinsti. Francozi imenujejo to nevarnost „italijanska gripa“, Italijani pa jo imenujejo „francoska influenza“. Neka francoska gospodinja je, ko je čitala to revijo, mislila, da je ta bolezen, ki jo imenujejo tudi „španska influenza“, „nekakšen poizkus v ruskem bakteriološem vodstvu vojne“. Samo Svetovna zdravstvena organizacija ve dobro, zakaj gre. Zaprosila je 26 evropskih dežel za podatke o influenci in odgovorilo jih je 12.

povabljen v Belo hišo, ko so bili v Ameriki vodilni evropski državniki, da so z ameriškim predsednikom skupno razpravljali o razvoju svetovnih dogodkov. Adamič ni posestil Jugoslavije od predvojnih časov sem in je to torej prvi obisk nove Jugoslavije.

Beograjski radio je 27. januarja v komentarju o ustanovitvi novega gospodarskega sveta vzhodnoevropskih držav omenil, da Jugoslavija ni bila niti obveščena niti povabljena na ustanovitevno konferenco tega sveta.

GRČIJA

Vodja grških upornikov, general Markos, je iz svojega gorskega glavnega stana pozval po svojem radiu ves grški narod k miru, da reši Grčijo pred nadaljnjim krvoprelitjem.

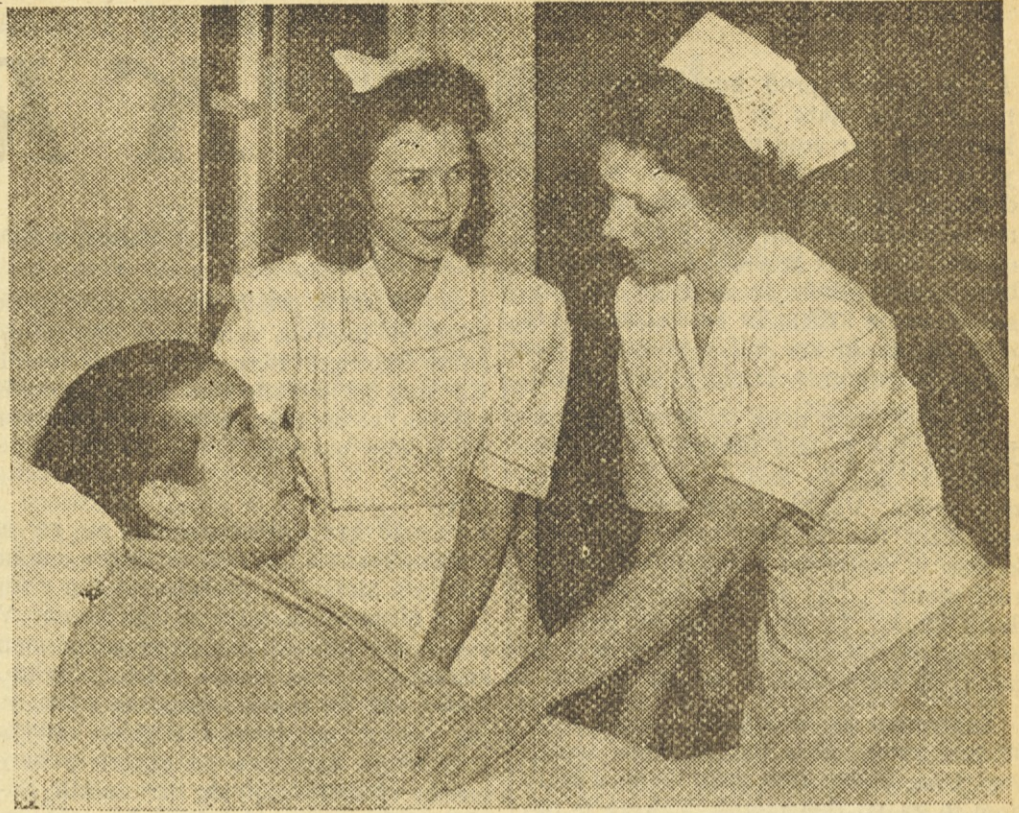
Če bi bila atenska vlada pripravljena sprejeti njegove pogoje za začetek razgovorov o premirju, je general Markos obljubil poslati svoje zastopnike k razgovoru z zastopniki atenske vlade.

SVIET V SLIKI

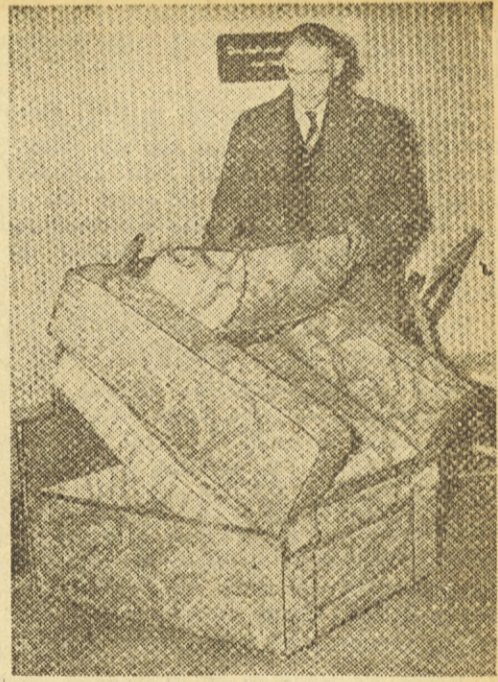
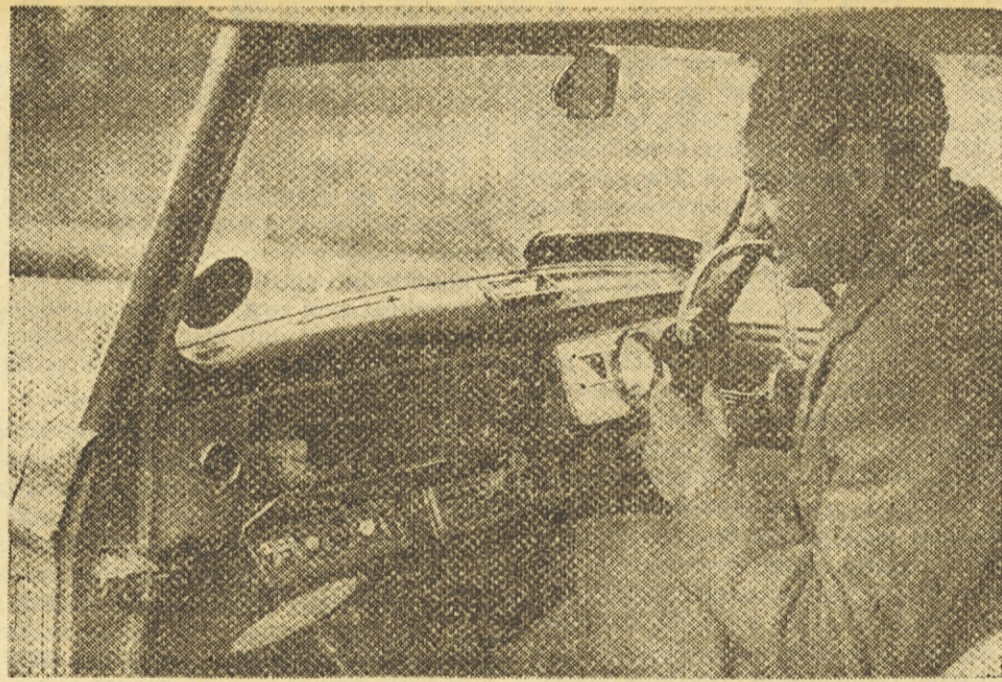
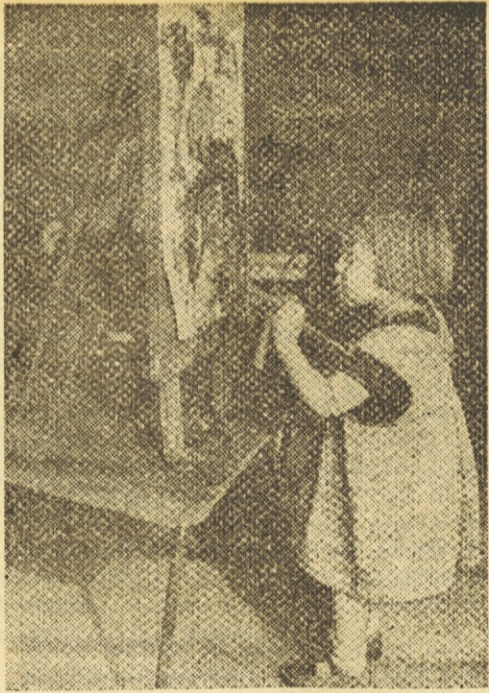
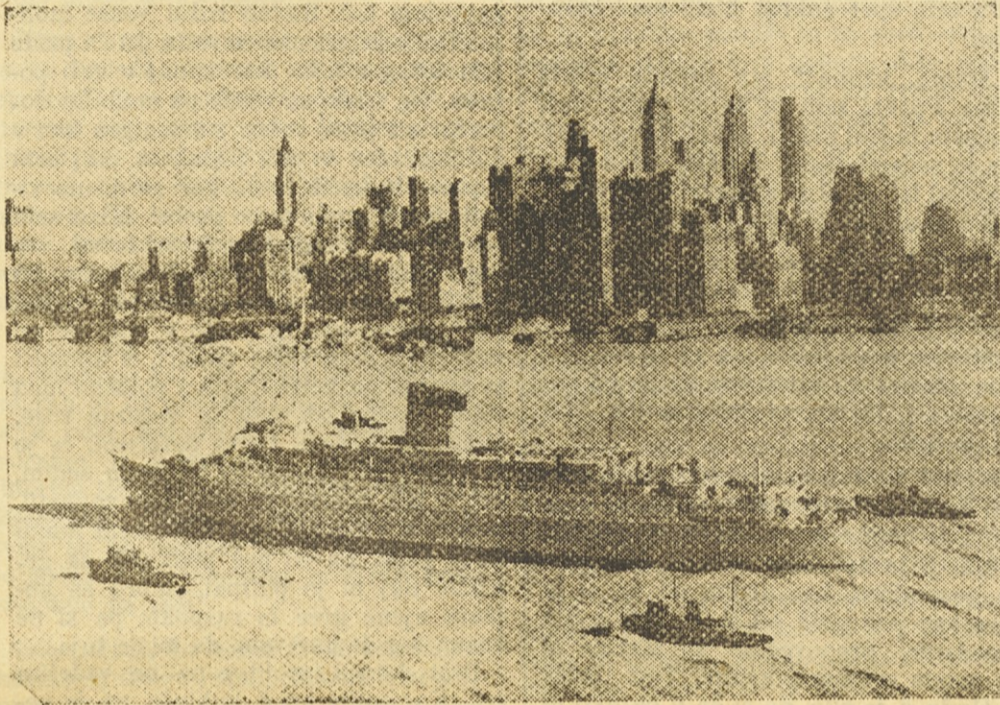
Prva vrsta od leve na desno: „Caronia“, (34.000 ton), največji parnik, ki so ga zgradili po vojni, ob prihodu v New York po prvi poskusni vožnji.
 Fran Zahourek, najstarejši potnik, ki se je z letalom podal v Los Angeles k svojemu sinu. Iz Prage je odšel, ker se ne strinja z novim redom.
 Anglež Robert Parker je zgradil letalo, ki je lažje od motornega kolosa in doseže hitrost 60—70 km na uro.

Druga vrsta od leve na desno: Fotograf londonskega časopisa „Daily Mail“ je za to sliko dobil na neki fotografski razstavi prvo nagrado kot za „najboljšo sliko v letošnjem letu“.
 Prvič v zgodovini športa so uporabljali radio-telefon in sicer na avtomobilskih dirkah v Monte Carlo.
 V Londonu je bila razstava, na kateri so člani „Kluba iznajditeljev“ razstavili predmete, ki so jih sami izdelali.

Tretja vrsta od leve na desno: Igor Kravčenko, ruski begunec in pisatelj knjige: „Izvolil sem si svobodo“, ki je vzbudila mnogo razburjenja in zanimanja.
 Peter, pingvin londonskega živalskega vrta, zelo rad čofota po vodi.
 V Londonu je bila velika prireditev angleških in francoskih narodnih plesov. Prireditve se je udeležilo mnogo angleških in francoskih plesnih skupin.

Hedy Leinsmer (levo), ena od šestih Dunajčank, ki se učijo v neki angleški bolnišnici bolniške nege

Politični pregled

JAPONSKA

Pri volitvah za narodno skupščino je dobila absolutno večino liberalna demokratska stranka z 264 sedeži. Ostale stranke so dobile: demokrati 70 sedežev, socialisti 54, komunisti 35, združniška stranka 14, delavska in kmečka stranka po 7 sedežev. Vseh sedežev je 466. Liberalna stranka je vladna stranka.

RUMUNIJA

Rumunska vlada je izdala odlok, s katerim bodo odpravili policijo in orožništvo. Posle teh dveh bo prevzela milica. V odloku pravijo, da bo naloga te milice, ki je pod nadzorstvom notranjega ministrstva, da varuje svobodščine in pravice naroda ter proizvodna sredstva, ki so njegova last.

AVSTRIJA

Avstrijski kancler ing. Figl je ponovno sporočil, da so se vršila pogajanja in da je bil dosežen sporazum med U. S. I. A. obrati v Avstriji, katere nadzorujejo Sovjeti, in med bolgarskimi odbori za izmenjavanje blaga. Vključno z znanjema ruske poročevalske agencije Tass je kancler zatrdil, da izvirajo njegovi podatki iz zanesljivih virov. Avstrijsko zunanje ministrstvo je glede tega naslovilo svojo noto bolgarskemu predstavništvu na Dunaju, pa ni dobilo nobenega odgovora.

Avstrijski podkancler dr. Schaerf je ob koncu tedna končal svoj obisk v Londonu, kjer je imel obširne razgovore z ministrom McNeilom.

Pred kratkim so se končala pogajanja med Avstrijo, Madžarsko in upravo za evropsko sodelovanje. Izid je bil tak, da bodo Združene države v okviru Marshallove pomoči dobavile Madžarski določeno množino bombaža, za katerega pa bo Madžarska dobavila Avstriji 20.000 ton rži in 3000 olja iz sončnic. Avstrija pa bo za te dobave plačala z dolarji Ameriki oni bombaž, ki ga bo dobavila Madžarski.

MADŽARSKA

Javna razprava proti kardinalu Mindsentyju, primasu katoliške cerkve na Madžarskem in drugim osebam, ki so bile z njim vred aretirane 27. decembra, se je pričela v četrtek. Kardinalov branilec je neki odvetnik, ki ga je bil določil pravosodni minister, potem ko je kardinal odklonil, da bi si sam izbral branilca.

Madžarsko vojsko bodo letos povečali na 50 odstotkov obsega, ki ji ga dovoljuje mirovna pogodba, je izjavil madžarski obrambni minister.

Dejal je, da bodo te vojaške sile dobro izveščane in oborožene z modernim orožjem. Mirovna pogodba dovoljuje Madžarski 65.000 mož suhozemnega vojaštva in 5000 mož letalstva.

Poročilo ameriškega časopisa je Madžarska pripravljena izvažati v Združene države manganovo rudo. Lahko pa izvažata tudi aluminij in baker.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Novi ameriški zunanji minister Dean Acheson je dejal po svoji prvi tiskovni konferenci, naj bi načrt predsednika Trumana za razvoj dežel, ki so gospodarsko zaostale, vključil tudi Združene narode. Dejal je, da so pripravljene sodelovati z vsako deželo, ki želi pristopiti k temu sodelovalnemu načrtu. Smoter tega načrta je podpreti in čuvati samostojnost, svobodo in dostojanstvo posameznih ljudstev.

Predsednik Truman je za 12. februar povabil kanadskega ministrskega predsednika k razgovoru v Washington. Ta obisk nima nobene zveze s sedanjimi pogajanjimi o Severno-Atlantski pogodbi.

Urad za ugotavljanje protiameriškega delovanja je aretiral bivšega organizatoričnega tajnika kanadske komunistične stranke Sama Carra. Ameriško pravosodno ministrstvo je tega moža

ki je bil prijet v New Yorku, opisalo kot glavno osebo v sovjetski vohunski mreži, ki je bila razpletena septembra 1945.

V washingtonskih diplomatskih krogih pričakujejo v bližnji bodočnosti izmenjavo nekaterih ameriških veleposlanikov in višjih uradnikov zunanjega ministrstva. V poštev za to izmenjavo pridejo veleposlaniki v Moskvi, Parizu, Nankingu, Buenos Airesu, Haagu in v Kopenhagnu.

Ameriško zunanje ministrstvo je sporočilo, da so Združene države izmenjale prijateljska zagotovila z Argentino, Čile in Veliko Britanijo, da ne bodo pošiljale v Antarktiko letos nobenih vojaških ladij razen onih, ki so udeležene pri običajnih pomorskih vajah. To velja za vodovja, ki ležijo pod šestdeseto stopinjo južne širine.

Združene države so obnovile diplomatske odnose s Venezuelo in s Salvadorjem v Juž. Ameriki. Prejšnja vlada, ki je bila pravilno izvoljena, je padla pri vstaji 24. novembra. Vlado Salvadorja pa so odstranili z revolucijo 14. in 15. decembra. Sedaj imajo vso oblast v obeh državah vojaški krogi. Združene države so obnovile odnose s obema državama po večtedenskih posvetovanjih z ostalimi ameriški in evropskimi državami. Med tem časom je že 13 držav obnovilo diplomatske stike z Venezuelo.

KITAJSKA

Novi predsednik Kitajske, Li Tsung Jen, je spričo stalnega prodiranja komunistov in spričo možnosti, da bo njegov boj za mir izpodletel, pozval ponovno potom radia komuniste, naj zadržijo svoje čete. Istočasno je zapovedal vladnim četam na obrambni liniji ob reki Yangtse, naj ne napadajo komunistov, ki se zbirajo ob severnem obrežju. Ponovil je tudi svojo pripravljenost za pogajanja na podlagi predlogov za premirje, ki jih je bil sestavil vodja komunistov, Mao Tse Tung.

Dve tretjini kitajske vlade je zapustilo Nanking. V Londonu pa so izjavili, da bo britanski veleposlanik Sir Ralph Stevenson ostal tam.

Kitajski komunisti so po radiu zahtevali aretacijo bivšega generalisima Čangkajška in drugih voditeljev vladne stranke kot predpogoj za pričetek mirovnih pogajanj.

ITALIJA

Radio iz Rima poroča, da so Italijo povabili k sodelovanju v Evropski zvezi in k sodelovanju v ministrskem odboru ter svetovalni skupščini te zveze. Vest o tem povabilu je podal francoski zunanji minister, ki je izjavil, da je to rezultat francoske diplomacije od avgusta lanskega leta.

Ko je grof Sforza slišal o tej povabilu, je vzkliknil: „Evropska zveza se je rodila in Italija je ena izmed temeljnih držav.“ Pri zadnjem sestanku v Cannesu je minister Schuman dejal grofu Sforzi da sta francoska in britanska vlada soglasno uvideli potrebo sodelovanja Italije v Evropski zvezi. Grof Sforza je ob koncu tedna sprejel v svojem dvorcu francoskega veleposlanika.

ČESKOSLOVASKA

V Pragi so pred vojaškim sodiščem obsodili generala Heliodora Pika na smrt z obešenjem zaradi „izdajstva in klevetanja njegovih predpostavljanih.“ Generala, ki je bil nekajšef češkoslovaške vojaške misije v Rusiji in namestnik šefa češkega generalnega štaba od leta 1945 do leta 1948, so obtožili, da je vzpostavil zvezo z britansko informativno službo. Češkoslovaška poročevalska agencija, ki je objavila njegovo obsodbo, je sporočila, da so njegovo krivdo potrdila pisma in izpovedi prič. Obtožnica mu očita, da je izdal važne vojaške, industrijske in državne tajnosti „odličnim članom britanske informativne službe“, dalje, da je deloval proti interesom Sovjetske zveze in češkoslovaške republike in da je oviral

ustavo češkoslovaških vojaških edinic v Sovjetski zvezi, da je kalil češko-slovaško-sovjetske prijateljske odnose ter škodoval vojaškim naporom sovjetske in češkoslovaške armade.

Deset ljudi, ki so bili obtoženi, da so poizkušali izvesti zahrbtni napad na češkoslovaškega ministrskega predsednika Zapotockyja in „delovali proti državi“ je državno sodišče v Moravski Ostravi obsodilo na skupno 70 let prisilnega dela.

Neki češkoslovaški uradni govornik je v Pragi izjavil, da bo pri sedanjih čistkah po univerzah in tehničnih zavodih na Češkem in Slovaškem izključeni okrog 5000 študentov. Pristavil je da bodo znižali število študentov, ki študirajo neznansstvene predmete, a število onih, ki študirajo praktične predmete, bodo povečali.

Nova določila v češkoslovaškem pravnem sistemu, ki je stopil 1. februarja v veljavo, so odpravila porotniško sodišče. Vsi sodniki, državni pravdniki in notarji bodo morali položiti izpite o marksistično-leninistični teoriji, predno jih bodo pustili uradovati. Za izvedbo novih določil bodo ustanovili posebne pravne organizacije, pri katerih bodo zastopani tudi zastopniki delavstva.

Vse to odgovarja nedavnim izjavam češkoslovaškega ministra za pravosodje, češ da je načelo objektivnosti v pravosodju preostanek zastarelega sistema, ki zasleduje zatiranje delavcev s strani kapitalizma. Novi sistem pa je popolnoma v službi delavcev.

V smislu Čepičkove izjave proti objektivnosti se je izjavil tudi minister za prehrano gospa Jankovcova proti načelu enakosti pri racioniranju.

Tudi komunistični govorniki so nastopili za poživljenje razrednega boja, posebno proti kapitalističnim elementom na deželi.

SOVJETSKA ZVEZA

List „New York Times“, ki že dve leti ni imel v Moskvi svojega zastopništva, je sedaj dobil novo dovoljenje sovjetskih oblasti, da sme odpreti svoj urad v Moskvi.

Kot rezultat vzpostavitve odbora za medsebojno gospodarsko pomoč med Rusijo in petimi evropskimi državami, ki so njeni sateliti, bo Sovjetska zveza povečala letos svoje trgovanje s Češkoslovaško za 45 odstotkov, s Poljsko za 35 odstotkov, z Madžarsko za 25 odstotkov in z Bolgarijo za 20 odstotkov.

NEMCIJA

Polkovnik Sergej Tulpanov, vodja politične divizije v ruski vojaški upravi v Berlinu, je zaprosil za premestitev po sporu s političnim svetovalcem maršala Sokolovskega, Semeonovim. Nemški krogi, ki stojijo blizu sovjetski vojaški upravi, so izjavili, da so nasprotja med obema obstajala, odkar je bil Semeonov podeljen 6. januarja čin veleposlanika. Tulpanova smatrajo za zastopnika kominformove osvojevalne politike, medtem ko je Semeonov bolj za mirno presojanje dejstev.

JUGOSLAVIJA

V Beogradu je izšla prva številka časopisa „Yugoslav Fortnightly“, jugoslovanke revije, ki bo izšla dvakrat mesečno. List je tiskan v angleščini. Prva številka ima 8 strani. Poleg člankov in vesti o novi Jugoslaviji prinaša časopis tudi več slik.

V uvodnem članku pravi urednik novega lista, da zahteva po vestih in informacijah o novi Jugoslaviji vedno bolj narašča in da hoče časopis zadoščati potrebam. Časopis bo objavljala predvsem poročila o petletnem gospodarskem načrtu ter dalje o problemih in nalogah, ki jih Jugoslavija srečuje na poti socializacije in v boju za trajni mir.

Svetovno znani ameriški pisatelj Luis Adamič je prišel na obisk v Jugoslavijo. V Beogradu ga je 18. I. sprejel maršal Tito, od tam pa se je potem odpravil v Ljubljano, kjer so ga sprejeli na kolodvoru slovenski politični in kulturni voditelji.

Pisatelj Adamič, ki je slovenskega porekla, je bil velik prijatelj pokojnega ameriškega predsednika Roosevelta. Znano je, da je bil med vojno večkrat

Lord Henderson na Dunaju

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Angliji. William Henderson se je udeleževal v angleški delavski stranki kot njen publicist in novinar ter je bil več let parlamentarni dopisnik pri delavskem časopisu „Daily Herald“.

Njegov brat Artur Henderson je postal v sedanjih laburistični vladi minister za letalstvo, William pa je bil imenovan leta 1945 za lorda in se je radi tega udeleževal v lordski zbornici kot zastopnik laburistične stranke. Lansko leto pa je bil imenovan za parlamentarnega tajnika v zunanjem ministrstvu, kjer sedaj pomaga Bevinu.

Drobne novice

Skupina oseb v Avstriji je naslovila na zavezniški svet prošnjo, naj bi jih priznali kot četrto politično stranko pod imenom: „Neodvisni socialisti“.

Skupina petih poljskih profesorjev medicine je prispela na desetdnevni obisk v London, kjer se bo sestala z vodilnimi člani zdravniške stroke ter obiskala bolnice in univerze.

Po zadnjih vesteh je prišlo baje na Madžarskem v večih industrijskih obratih do stavk iz protesta proti takozvanim „delovnim normam“. Delavci zahtevajo uvedbo 48-urnega delovnega tedna. Udarniki so neprijetljivi.

Avstralska naseljeniška komisija, ki je delovala v januarju na Koroškem in Štajerskem, bo sedaj odšla za 14 dni na Tirolsko, nato v Solnograd in Zgornjo Avstrijo. One, ki se hočejo izseliti v Avstralijo, poučujejo o življenju v tej deželi, pri čemer se poslužujejo filmov, fotografij in letakov.

Ameriška komisija za atomsko energijo je objavila nadaljnja dejstva o atomski bombi, ki so bila dosedaj strogo tajna. Na podlagi poročil te komisije imajo Združene države zalogo še močnejših atomskih bomb, kakor so bile one, ki so jih vrgli na Hirošimo ali one, s katerimi so izvedli poizkuse na Bikinih. Nadaljni razvoj je v teku, vendar pa te atomske bombe ni mogoče proizvajati v velikih količinah. Načrti za takojšnjo opremo vojske, v nujnem slučaju, so že izdelani.

Novo ogrožanje

Ameriška tedenska revija „Time“ je odkrila novo ogrožanje evropske edinstvi. Francozi imenujejo to nevarnost „italijanska gripa“, Italijani pa jo imenujejo „francoska influenza“. Neka francoska gospodinja je, ko je čitala to revijo, mislila, da je ta bolezen, ki jo imenujejo tudi „španska influenza“, „nekakšen poizkus v ruskem bakteriološem vodstvu vojne“. Samo Svetovna zdravstvena organizacija ve dobro, zakaj gre. Zaposila je 26 evropskih dežel za podatke o influenci in odgovorilo jih je 12.

povabljen v Belo hišo, ko so bili v Ameriki vodilni evropski državniki, da so z ameriškim predsednikom skupno razpravljali o razvoju svetovnih dogodkov. Adamič ni poselet Jugoslavije od predvojnih časov sem in je to torej prvi obisk nove Jugoslavije.

Beograjski radio je 27. januarja v komentarju o ustanovitvi novega gospodarskega sveta vzhodnoevropskih držav omenil, da Jugoslavija ni bila niti obveščena niti povabljen na ustanovitveno konferenco tega sveta.

GRČIJA

Vodja grških upornikov, general Markos, je iz svojega gorskega glavnega stana pozval po svojem radiu ves grški narod k miru, da reši Grčijo pred nadaljnjim krvoprelitjem.

Če bi bila atenska vlada pripravljena sprejeti njegove pogoje za začetek razgovorov o premirju, je general Markos obljubil poslati svoje zastopnike k razgovorom z zastopniki atenske vlade.

Izboljšajmo pridelovanje krme

Zelo često se zgodi, da kmet kupi za visoko ceno dobro plemensko kravo, dobro molznico in to v upanju, da bo dobil od take krave dobra teleta in si bo tako polagoma priredil same dobre živali. Tako bo prišel do dobrega plemena, krave bodo dajale več mleka in dohodki se bodo znatno povečali. Vse to naj bi dosegel z razmeroma malimi stroški, ki jih bo pač imel pri nakupu dobre plemenske krave.

Vendar se bodo te nade izpolnile le, ako bodo živali v hlevu dobivale tudi primerno krmo. Ako pa dobi krava pozimj le slamo in samo malo sena in ako dobi tudi v poletju le slabo seno, ki je zraslo v kaki sencu ali pa na močvirnatem travniku, bo kmet zelo razočaran.

Dobra molzna krava, ki jo je kmet kupil, da bi popravil pleme v svojem hlevu, bo kar naenkrat njegovo največje razočaranje, saj ima celo manj mleka kot pa slaba stara krava, ki pa je na slabo krmo že navajena.

Nima torej prav nobenega pomena in se ne izplača kupovati za drag denar izvrstne krave mlekarice, dokler jim ne moremo dati dobre krme. Dokler slamo pokladamo v jasli in je ne nastiljamo kravam, tako dolgo imejmo čim manj zahtevne in manj razvajene živali v hlevu. Šele ko bomo izboljšali krmo, ko bomo osušili travnike, mislimo tudi na izboljšanje plemena v hlevu.

S tem pa seveda nikakor ni rečeno, da ostanimo kar pri sedanjih slabih razmerah in da opustimo miselnost na izboljšanje naše živinoreje. Le zavedati se moramo, da je predpogoj izboljšanja živinoreje temeljita sprememba, temeljito izboljšanje krme. Vsako izboljšanje krme se bo namreč takoj poznalo: izboljšala se bo mlečnost in živali bodo pridobile na teži.

Šele takrat, ko bomo živali res lahko izdatno in dobro krmili, takrat šele moremo misliti na nakup dragocenih plemenskih živali, da bomo polagoma izboljšali pleme.

Vse skupaj torej ne pomaga mnogo, še vedno velja namreč staro, toda vedno znova preizkušeno pravilo, da krava pri gobcu molze.

Načini, sredstva in pota, po katerih pridemo do izboljšanja, pa tudi do povečanja količine krme, so mnogotera. Prvo, kar moramo predvsem upoštevati, ako hočemo dobiti kakovostno dobro krmo, je spoznanje, da nam močvirnatih travnikov ne morejo dati dobre krme. Take travnike moramo osušiti. To je ena izmed onih investicij v kmetijskem gospodarstvu, ki se najprej izplača in zato z njo ne smemo odlašati. Načini osuševanja so seveda različni: odprti jarki ali drenažne cevi.

Drugo, kar nam zagotavlja dobro in obilno košnjo, je pravilno gnojenje s hlevskim gnojem, z umetnimi gnojili in mogoče tudi s kompostom.

Večkrat bo mogoče potrebno stara in zelo zapleveljena travnišča preorati in nato urediti umetne travnike ali zasejati deteljišče in to čisto ali pa pomešano s travo.

Pri ureditvi novih (umetnih) travnikov je treba skrbeti v prvi vrsti, da je zemlja dobro obdelana, šele nato skrbimo seveda tudi za dobro in čisto ter kaljivo seme. Ako je le mogoče, dobimo seme iz okolišev, ki imajo enako ali pa bolj ostro podnebje, kot je naše. V nasprotnem slučaju bodo rastline zelo verjetno v našem ostrem podnebju in v naših mrzlih zimah pomrzile.

Okrajne kmetijske zbornice in deželna kmetijska zbornica imajo nalogo, da kmetovalcem svetujejo pri ureditvi travnikov in pri nabavi travnih in deteljnih semen. To nalogo imajo tudi kmetijske zadruge. Zato naj bi se tudi slovenski kmetje obračali na te ustanove in naj bi zahtevali od njih vsaj dobrih nasvetov. Saj so nastale, rastejo in se vzdržujejo vse te ustanove tudi z denarjem slovenskih kmetov. Poleg tega pa bo gotovo tudi slovenska Kmečka zveza vedno rada pomagala z nasvetom, kako

urediti travnike in kakšno seme je primerno za en ali drugi kraj, kakšno za lahko in kakšno za težko zemljo.

Travna in deteljna semena so draga. Treba pa je pomisliti, da je dobro blago vedno drago in da pri nakupu dobrih semen ne smemo preveč varčevati. Vendar pa moramo skrbeti, da nam izdatki prinesejo na drugi strani čim več koristi. Zato moramo poizkušati novo travnišče in deteljišče urediti tako, da ga moremo izkoriščati čim več let in da nam vsako leto daje velike količine dobre krme.

Zato bomo že sedaj skrbno preudarili, na katerem kosu zemljišča bi bilo v višini najbolj priporočljivo urediti travnišče oziroma deteljišče. Jaro žito, med katero sejemo travno in deteljno seme, bomo sejali čim bolj redko in tudi po potrebi predčasno pokosili, saj to ni naš glavni pridelek.

Ako hočemo, da bodo trave in detelje dobro uspevale, moramo tudi zadostno in pravilno gnojiti in to predvsem s fosforno kislino in z apnom. Ako imamo izbirati med lucerno in rdečo deteljo, se bomo odločili seveda za lucerno, ki traja mnogo let, ne pa za rdečo deteljo, ki traja le dve leti. Za esparzeto se bomo odločili le takrat, ako na njivi, ki smo jo določili za deteljišče, ni toliko vlage, da bi tam mogle dobro uspevati detelje.

Končno bomo pa tudi poizkušali v večji meri kot do sedaj sami pridelati dobro deteljno seme. Tako si bomo prihranili mnogo izdatkov. Naši kraji so zelo primerni tudi za pridelovanje deteljnega semena in je le škoda, da kupujemo drago seme, ki mnogokrat poleg tega še ni niti primerno za naše razmere, ko bi mogli res dobro seme sami pridelati.

Na vse to že sedaj proti koncu zime mislimo in vse potrebno, to je predvsem seme in umetna gnojila, pripravimo za vigredno setev trav in detelje.

GOSPODARSKI NASVETI

VAZNOST AFRIKE ZA EVROPSKO OBNOVO

Poučna brošura, ki so jo razdelili med ameriške vojake, navaja, da je zaradi komunističnih smernic, ki jih izvajajo v vzhodni Evropi, trgovinska obnova tega dela Evrope z zapadnim zelo otežkočena, zaradi česar bo postala Afrika važna postojanka v zvezi z evropsko obnovo.

Brošura pravi, da so Velika Britanija, Francija, Belgija, Španija in Portugalska spoznale važnost Afrike, ki lahko zelo pospeši obnovo v njihovih državah. To so opazili zlasti pri lanskoletni izmenjavi blaga med vzhodno in zahodno Evropo. Čeprav so navezali zopet trgovinske odnose, ne bo izmenjava dobrin nikoli dosegla predvojno višino.

Brošura navaja tudi, da je Afrika zelo važna za trgovino, ker ima izdatne zaloge surovin in velike proizvodnje živil.

MANJ TRGOVINE MED USA IN VZHODNO EVROPO

Ameriško trgovinsko ministrstvo javlja, da je bil obseg ameriške trgovine, izvoz in uvoz, z Vzhodno Evropo v mesecu novembru precej nižji od oktobrskega. V novembru so Združene države izvozile v Vzhodno Evropo blaga za 6,3 milijonov dolarjev (oktobra za 11,1 milijonov dolarjev), uvozile pa blaga za 9,9 milijonov dolarjev (10,6 milijonov). Uvoz iz držav Vzhodne Evrope v mesecu novembru ni dosegel niti one četrtine povprečka prvega letošnjega četrtletja (26,3 milijonov).

Ameriški izvoz v Jugoslavijo je v novembru dosegel vsoto 1.100.000 dolarjev, uvoz iz Jugoslavije pa 600.000 dolarjev.

BRITANSKA PROIZVODNJA JEKLA

Britanska industrija jekla je potolkla lani vse rekorde, ko je proizvedla 14.877.000 ton jekla. Ta količina je za

Nasveti gradbene stroke:

Gradbeni material

I. PRIRODNO GRADIVO

(Nadaljevanje)

b) Kamen

V obrušenem stanju sliči granit, bazalt in porfir ter njih mnogoštevilni različki marmorju, samo da so še lepši in trši in, ker se dajo le težko obdelati, tudi mnogo dražji. Krasé jih pestre barve kristalov, ki leže zbrušeni v matični kamenini kakor mozaik. V tem stanju odlično služijo kot okraski na reprezentativnih zgradbah kot preklade, spominske plošče in podobno; v tem stanju jim tudi vremenske nepravilike ne morejo mnogo škodovati, ker štiti kristale gladkost površine.

Grohi ali tufi navedenih kamenin so, kakor že omenjeno, močno porozni (luknjčavi), srkajo vase vlago in nagibajo vsled tega k hitremu razkroju. Za gradivo, zlasti v alpskih pokrajinah z ostrim podnebjem, vsled tega ne pridejo v poštev. Pač pa se vulkanski groh uporablja za zidavo v južnih deželah, n. pr. v južni Italiji, Grčiji, kjer vroče podnebje morebitno vlago naglo osuši. V tretji razred končno spadajo one kamenine, ki so nastale iz peska in grušča, ki so ju potoki in reke tisoče in tisoče let odnašale iz gorá in jih odlagale na dnu jezer in morja.

Grobi grušč je ostal že blizu morske obale, grobi pesek malo dalje, a najfinjši drobiž peska in glin (takozv. mivko) je odnesla voda najdalje od brega in ga potem odložila na morsko dno. Vsled pritiska vedno na novo odloženih vrhnjih plasti so se spodnji skladi v tisočletjih strdili v kamen. Iz grušča je nastal konglomerat (ali sprimek), iz peska peščenec in iz mivke ter drobcev glin glinasti škrljivec z ono značilno plastovito strukturo, da izgleda kot zlepljeni listi knjige.

Tako konglomerat ali sprimek kakor tudi peščenec nudita dobro gradivo za zidavo hiš, če sta iz starejše for-

macije (tvorbe), to se pravi, da sta že tako strjena, da se prvotna struktura grušča in peska ne vidi več tako izrazito in nudita že skoraj videz neke enotne kamenine. Pri skladih iz mlajših formacij pa izgledata konglomerat in peščenec često tako, kot da bi bila šele pred kratkim zlepljena. Naravno obstaja pri teh še nevarnost gotove mere poroznosti (luknjčavosti), kar zmanjšuje njih uporabljivost kot gradivo.

Škriljevci se delé na peščene in glinaste, kakor pač v tvarini prevladujeta pesek ali glina.

V goratih krajih, kjer druge kamenine ni blizu, jih za zidavo poslopij, zlasti podstavkov, pa tudi celega pritličja, često uporabljajo. Toda tako zidovje hitro razpada in ga je treba stalno popravljati. V splošnem se more reči, da škrljavec katere koli vrste kot zidni kamen nikakor niso priporočljivi.

Omeniti moramo še, da konglomerata in peščenjaka pa tudi škrljavec ne moremo rabiti za kake nosilne plošče ali preklade, ker radi svoje strukture — saj so nastali le iz strjenosti enega zrna na drugo — ne vzdrže nobene natezne sile, torej sile, ki jih vleče narezan. Pač pa je zlasti drobnozrnat peščenjak zelo sposoben za napravo stopnic, konglomerat pa, kadar je izglajen in kadar je pestrobarven, kot okrasni kamen.

Povsem gladki in ploščati škrljavec se v goratih krajih uporablja kot strešni škrlj za kritje streh. Izplača pa se le tam, kjer je material, in to primerne kakovosti, blizu. Znano je namreč, da skoraj pri nobeni drugi kamenini ni toliko neporabnih odpadkov kot ravno pri strešnem škrlju in znašajo ti mestoma do 70 odstotkov. Kritje s škrljem pa nudi izredno lepo pokrajinsko sliko in je tudi zelo trpežno, samo da je iz vidika ekonomičnosti, drago.

Radi pomanjkanja prostora smo mogli od tega sicer tako obširnega in različnega gradiva podati le njegove poglavitne lastnosti in se le v kratkih potezah dotakniti vprašanja, kako so nekatere kamenine nastale in v koliko so uporabne kot gradbeni material.

c) Les

Les je nedvomno najstarejše gradivo, ki pa je moralo z razvojem tehnike tekom zgodovinske dobe odstopiti svoje samogospodstvo trpežnejšim in trajnejšim gradivom, kot so to: kamen, železo in beton. To nazadovanje pa so povzročile v glavnem tri slabe lastnosti lesa, ki so: lahka gorljivost, nagnjenost k prhnjenju in krčenje, zvijanje ter raztezanje pri sušitvi oziroma razmočenju.

Novodobna sredstva za pleskanje in prepojitev lesa so te škodljive lastnosti znatno omejile, ne da bi jih mogle do celia odpraviti. Prišlo pa je do tega, da se je jel les spet v večji meri kot doslej uporabljati kot gradivo, ker je vendar znatno cenejši in ga razmeroma lahko obdelavamo.

Ze v višjem alpskem svetu mnogo uporabljan način predalčnih zgradb, na primer po švicarskem sistemu, ki predvideva zelo praktično kombinacijo lesa in opeke ali lesa in kamna pri zidavi sten, jamči zadostno ognjevarnost, posebno če so stene na izpostavljenih mestih dobro ometane. Za omiljenje ostalih dveh slabih lastnosti (t. j. prhnjenja, krčenja oz. raztezanja) pa dobro skrbne najraznovrstnejši preparati za pleskanje in prepojenje, med katerimi so se posebno razne oljnatne tvarine kot: karbolin, katran, rafinirana smola i. t. d. zelo dobro obnesle.

Pomisliti moramo namreč, da mora v novi dobi, ko je po eni strani zgradba stanovanj postala tako vsesplošna potreba in je po drugi strani borba za obstanek hujska kot kdaj poprej, človeštvo varčevati, torej v našem primeru ekonomično zidati. Poslužiti se mora gradiva, ki je istočasno poceni in dobro. In ravno v tem slučaju nam lahko les za gotove dele stavb, kot so: stropi, l. z. (Dalje prihodnjic)

približno 900.000 ton višja od prvotne količine, ki je bila določena kot cilj proizvodnje jekla v letu 1948, in še za 400.000 ton višja, kot pa popravljeni proizvodni cilj, ki so ga postavili sredi lanskega leta.

POROČILO O EVROPSKI ŽETVI IZ VZEMSI SOVJETSKE ZVEZE

Evropska žetev leta 1948/49 je za 15 do 20% večja kot v letu 1947/48.

Predvidevajo, da se bo žetev v letu 1949/50 še povečala, če se bo poljedelska in industrijska obnova v državah, ki so prizadete po vojni vihri in negotovih političnih razmerah, nadaljevala.

Lanskoletni evropski pridelek pšenice in rži, izvzemši Sovjetsko zvezo, je bil za 16.000.000 ton večji od pridelka leta 1947.

Pridelek sladkorne pese je v mnogih evropskih državah že dosegel predvojno višino, v nekaterih pa je še celo večji. Lansko leto so pridelali 7.258.000 ton, v letu 1947/48 5.038.000 ton, v letu 1935/39 pa povprečno 7.408.000 ton letno.

V letu 1947 je znašal ribolov 5 milijonov ton, v letu 1946 pa 4.200.000 ton, medtem ko je pred vojno znašal približno 4.000.000 ton v letu.

Poročilo navaja tudi, da so za leto 1948/49 izgledi za pridelovanje semen za jedilno olje mnogo boljši kot v letu 1947.

Tudi v živinoreji so zabeležili dobre uspehe. Proizvodnja mleka je na splošno povsod večja kot pred letom dni.

Obdelana površina zemlje v Sovjetski zvezi je za 12% manjša od predvojne. V primeri z letom 1947 so v letu 1948 obdelali samo 11% več zemlje. Po mnenju opazovalcev je pridelek žita v Sovjetski zvezi bil v letu 1948 za 4% večji kot v letu 1947 ter znaša sedaj 84% predvojnega povprečnega pridelka.

O stanju pridelka v Sovjetski zvezi ni mogoče podati točne slike, ker sovjetska vlada ne objavlja izbranih poročil.

(Nadaljevanje z 8. strani)
 „Misliš, da jaz ne znam pestovati?“
 Vzel je otroka v naročje. Z drobnimi prsti se mu je zagrabil za kolar.
 „Pristoja ti,“ se je zasmejala.
 Prinesla je likerja in pecivo.
 „Pri kosilu boš pri nas, da veš.“
 Tokrat se ni branil.
 Ko mu je hotela vzeti otroka, se je fanté uprlo z vekom.
 „Otroci me imajo radi. Pusti ga.“
 Meglič, ki je prišel na kosilo, se je gosta na moč zveselil. Ni ga pričakoval. Hvale se je otepal z obema rokama. Klemen je moral natančno povedati, kako je bilo; Jelka se je zanimala za kuhinjo, tako da je bil obema komaj kos.
 „In v koloniji? Se je kaj spremenilo?“
 Zdaj se je Klemen razgovoril.
 „Nekaj vre. Nemara, je moja odsotnost proces še pospešila. Grozeč molk visi nad barakami in lahko trdim, da tokrat ne v mojo škodo. Med Plaznikovo in Resnikom se nekaj razpleta. Sam ne vem kaj, toda zdi se mi, da sto-

jim pred prvim uspehom. Morda se motim, toda občutek imam tak. Resniku je nekdo spodmaknil tla. Vidim ga. Spremenil se je. Grebe v nekaj in čim bolj grebe, bolj se zakopava.“
 „Kaj pa Križnar in Koritnik?“ pozveduje Meglič.
 „Videti je, da sta predala Resnika usodi. Nekje jim je moralo nekaj spodleteti ali pa vsaj sumijo, da jim bo spodletelo. Zdaj bo Resnik nosil greh za vse. Zato se je Križnar umaknil. Znebiti se hoče tekmeča in je vesel prilike, ki se mu ponuja.“
 „So ideje, ki žrtvujejo ljudi, same pa se potuhnejo. In še same udarijo po človeku, ki je žrtvovan. Samo zavoljo lepšega.“
 Meglič z zanimanjem sledi Klemenovemu pripovedovanju. „Da, nočejo trpeti poraza. Žrtvujejo svojega človeka, izpostavijo ga gnojnici in še sami jo pomagajo zlivati nanj. Zanimivo: pri uspehu požanje čast ideja, pri izgubi prevzame breme človek. Vsaka elastična ideja, ki se ravna po času in po trenutnih okoliščinah, ima to veliko napako.“

Razgovor se je kar razvijal. Proti četrti uri šele se je Klemen vzdignil. Meglič ga je z avtomobilom potegnil do mesta.
 Križnar je pred ljudmi utihnil. Vsi so se čudili. Toda na skrivaj ni miroval. Videl je, da gre s Plaznikovo h kraju. Nekajkrat je šel k njej in z gnusom gledal v njene krastačaste ustnice. Ob gotovih hiph se mu je zazdelo, da jo že zapušča pamet. Nenadoma je obstala, sklenila roke in pričela moliti.
 „Ali si denar že dobila? Resnik bi se lahko potrudil, da bi ga dobil.“
 Nalašč je bezal vanjo. Hotel je dvigniti vihar, ki bi odplaval Resnika in Plaznikovo. Potlej bi brez skrbi pričel s svojim delom. Nihče več bi mu ne bil na poti. Sam bi ostal in začel rovariti proti kaplanu z druge strani.
 Plaznikovi se je stanje vidno slabšalo. Pristujena jesen je z veliko težo padla nanjo. Samota je ostrila misli do telesne bolečine. Dež, ki se je neprenehoma cedil po slabih strehah, jo je utrujal in mučil. Ljudje so se ji umikali, v mesto se ni upala. Resnik se je

docela ločil od nje. Edini, ki jo je včasih poiskal, je bil Križnar. Toda njega se je bala. Prav iz osrčja ji je trgal besede in jih ji nosil pred oči.
 „Resnika primi. Denar ima, vem. Še je čas, da se pozdraviš.“
 Z velikimi zmedenimi očmi je strmela vanj.
 „Še je čas.“
 Potlej je pričela skoraj šepetati.
 „Izdala ga bom. Še nič ne ve. On je vsega kriv. In denar ima, pa ga noče dati.“
 Položila je prst na usta.
 „Pst! Policija gre. Tiho morava biti, da ne pride sem. Tam tepejo.“
 Križnar je s čudnim nasmehom odšel.
 Vihar je izbruhnil neko soboto popoldne. Bil je teman, težak dan, napravljen za sneg. Plaznikova je bila že celo jutro nemirna, beleštrala je po koloniji in celo otroci so se ji izmikali. Dvakrat je šla do kapele, obstala pred njo in se spet vrnila.
 (Dalje prihodnjšč.)

Tekstilna trgovina -
zamenjava volne

Max Plach

tekstilna trgovina na drobno

Celovec
8.-Mai-Straße

Rezan les vseh vrst

Lesne obloge,
pancel - plošče
furnirji
parketi

Hans Traninger

veletrgovina z lesom

Celovec
Völkermarkter Straße 38
Telefon 1593

*Cenjenim odjemalcem
se priporoča*

Karl Saremba

strojarna
(Sämischgerberei)

Celovec
Feldkirchner Straße

Kuhinjsko pohištvo

Spalnice
iz mehkega lesa

Stoli
v bogati izbiri

pri

Johann Völker

Celovec
Sterneck-Straße 1, Telefon 1725

- Umelno krpanje
- Ročna tkalnica
- Popravilo preprog

Stromberger

Celovec
Obir-Straße 21 Telefon 39-0-60

Beljak
Italiener Straße 20
pri tv. Masser - Telefon 41-65

Salzburg
Paris-Lodron-Straße 15, Telefon 6-87-42

Izvedba vseh gospodarskih gradenj, silosov, modernih strešnih konstrukcij, kozolcev vseh velikosti, odstranitev poškodb nastalih ob požaru, kakor tudi izdelava vseh gradbenih načrtov v lastni gradbeni pisarni

Gradbeno podjetje

Valentin Miklin

stavbenik in tesar

Celovec
Viktringer Straße 7 - Telefon 24-39

Nakup okroglega lesa po dnevni cenah

**IKON-KINO
PLIBERK**

Od 13. II. 1949 predvajamo vsako nedeljo ob 10. uri dopoldan

50 minut trajajoči zvočni tednik z naj-novejšimi slikami iz vsega sveta

Vstopnina 80 grošev

„**PLANA**“
gradbeno podjetje z o. z.

Oddelek za gradnjo industrijskih peči

Se priporoča za izvedbo načrtov in gradnjo industrijskih in obrtnih peči

Celovec
Dr. Fr.-Pala-Gasse 23 Tel. 17 68

Cvetlice za vse prilike kupite najugodnejše

V CVETLICARNI

A. Hawald

CELOVEC
Rennplatz 4 - Telefon 28662

Obiskujte

Steiner-jevo zabavišče

Vinotoč Kavarna
Slaščičarna Restavracija

Poleg Volkskina, CELOVEC, St.-Rupr. Str.

Izborna jedila. Četrtnina vina od 4 š. dalje
Odprto do 2. zjutraj

Odlično ukrojeno in izdelano

obleko, plašč ali kostim

Hans Brod

CELOVEC
Alter Platz 22

Na zalogi razne vrste blaga in podloge

Kvalitetno blago po zmernih cenah pri trdki

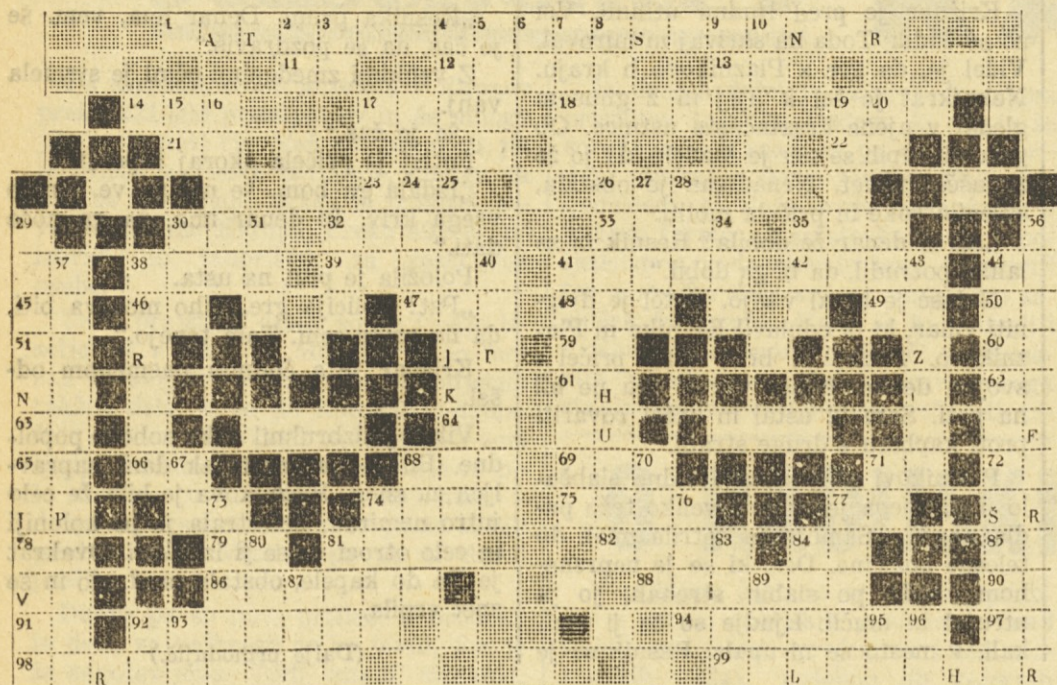
**A. Ottowitz nasl.
Lotte Bednar**

CELOVEC
Getreidegasse 5
Vezna cesta med: Priesterhaus.-Kardinalspl.

Plenice
Povoji
Oprema za dojenčke
Otroško perilo
Otroške nogavice
Otroške obleke
Damsko perilo
Majce
Pletene jopice
Puloverji

ZA NEDELJSKO POPOLDNE

„Slovenski skladatelji“

Pazite! — V to križanko je vpletenih 14 imen in priimkov slovenskih skladateljev.

Besede pomenijo:
 Vodoravno: 1 skladatelj predvsem nabožnih skladb, pa tudi mnogih posvetnih in narodnih. Imenovan „starosta slovenskih skladateljev“, bil redovnik, umrl v preteklem desetletju; 11 kratica za neke vrste društvo; 12 vrsta jedi; 13 kratica za „mlajši“; 14 merilna časa; 17 hranivo; 18 žitarica; 19 otok v jugoslovanskem Primorju; 21 kot pri 13 vodoravno; 22 dva enaka samoglasnika; 23 brez družbe; 26 poljska rastlina; 30 pijača; 32 mestece ob Gardskem jezeru v Padski nižini; 33 svetopisemska oseba; 35 sodobni skladatelj cerkvenih pesmi, redovnik, bil nazadnje v samostanu sv. Jožefa nad Celjem; 38 kraj ob sedanji jugoslovansko-avstrijski meji, tudi reka; 39 sodobni slovenski skladatelj, zastopnik moderne glasbene kulture; 41 krilata žival; 42 očka; 44 kratica za „dne“ ali „dneva“; 45 osebni zaimsek; 46 površinska enota; 47 kratica zavezniške poročevalske službe; 48 ples, ljudska zabava v koroškem narečju; 49 časovni veznik; 50 prva in enainvajseta črka v abecedi; 51 kratica angleškega izraza, ki v slovenščini pomeni „je v redu, prav“; 59 vzklik; 60 vzklik; 61 s prvo črko se pričinja označka za našo narodnost; 62 veznik; 63 španski določni člen; 64 ruska reka; 65 površinska eno-

ta; 66 osebni zaimsek; 68 prvi dve črki sta enaki, tretja je prva v abecedi; 69 kratica akademskega naslova; 71 pritrilnica; 72 dva slična samoglasnika, drugi je dvoglasnik; 74 svetopisemska oseba; 75 zmeda, popolen nered; 77 kratica za „na razpoloženju“; 78 dva različna samoglasnika; 79 vzklik; 81 zveza, združitev, stik; 82 modna barva; 84 pogojnik; 85 kratica za „vsota“; 86 ljudsko zborovanje, shod; 88 znana slovenska skladateljska rodbina, oče je bil eden najboljših slovenskih skladateljev svoje dobe, sin Bojan je danes dirigent v Ljubljani; 90 kot pri 50 vodoravno; 91 kratica za „imenovan“; 92 sesedek, ostanek fizikalno-kemičnega procesa; 94 oblika tujega ženskega krstnega imena; 97 izraz pri kartanju; 98 oblika vladavine; 99 dve besedi: prva pove rojstni kraj in bivališče skladatelja, druga njegovo rodbinsko ime.

Navpično: 2 pevska nota, nižaj; 3 kratica dobrotelne ustanove; 4 domača žival; 5 zavoj, zavitek; 6 pevska nota; 7 bajeslovni letalec; 8 železnik; 9 kratica za „tega meseca“; 10 kratica za „tega leta“; 15 kratica neke evropske denarne enote; 16 župnik, skladatelj mnogih slovenskih pesmi, ki so ponarodele, po njem se imenuje stolp vrh Triglava; 19 znani koroški skladatelj, doma iz Vetrinja, po rodu Slovenec; 20 grška črka; 23 nemški osebni zaimsek; 24 del narodne noše; 25 morda najnadarjnejši, toda tudi najnesrečnejši slo-

venski skladatelj (opera „Črne maske“, številne klavirske skladbe ter zbori); 26 priznan, že umrli slovenski skladatelj; 27 utemeljitelj religiozne sektaške skupine, obsojen na cerkvenem zboru; 28 odeja, prevleka; 29 slovenski skladatelj, zastopnik moderne smeri; 30 skala pod morsko gladino; 31 osebni zaimsek; 32 neka žitarica (2. sklon); 34 železnik; 35 mesec v letu; 36 slovenski skladatelj („Gorenjski slavček“); 37 slovenski skladatelj mnogih oper („Ksenija“), pesmi ter glasbenih vložkov; 38 najboljši še živeči slovenski dirigent, zbiratelj in uglasitelj narodnih pesmi; 40 Stefan v španščini; 41 druga beseda za berača; 43 slovenski sodobni skladatelj; 44 bivši dirigent ljubljanske opere; 67 kratica Cankarjevega krstnega imena; 68 vroča alkoholna pijača; 70 reka na Gorenjskem; 71 kratica akademskega naslova; 73 klic po domu; 74 zidarska potrebščina (2. sklon); 76 „sedaj“ v hrvaščini; 77 brezpomemben; 80 kraj na Gorenjskem; 81 bližnji sorodnik (2. sklon); 83 nasad, javno sprehajališče; 84 angleško krstno ime; 87 del imena slovitega filmskega psa; 89 skrajšano tuje žensko krstno ime; 92 vzklik; 93 označka za kemično prvino berilij; 95 nikalnica; 96 starinska oblika veznika.

Gospodarske zanimivosti

Na vsakega posameznega Američana odpade po proračunu, ki ga je predložil predsednik Truman, okoli 282 dolarjev. Statistiki so ugotovili to številko na ta način, da so delili znesek 41.900 milijonov dolarjev, ki ga predvideva proračun, s številom prebivalstva ZD, ki ga cenijo na 148 milijonov mož, žená in otrok.

Nadalje so ugotovili, da stane vsakega Američana izdatek za obnovo in podporo tujini povprečno 45,27 dolarjev. Ta znesek pa ne vsebuje prostovoljnih prispevkov v gotovini, živilih, oblačilih in drugem blagu, ki jih pošiljajo v inozemstvo milijoni Američanov zasebno.

Cementno strešno opeko in cement

zamenjam za les.
 Zamenjam tudi za stoječi les.

Johann Žagar

Celovec
 Rampenstraße 15

Dodatna dodelitev živil za 50. dodelitveno dobo

Upravičeni so *prejeti:	Kruh			Meso			Mast			Koruzn. zd	Testenina	Ovs. kosm.
	400 g	1000 g	500 g	100 g	200 g	100 g	120 g	150 g	750 g			
1 Navadni potrošniki nad 18 let	4	16, 1, 2	3		8, 9, 10				5, 6	7		
2 Mladina od 12—18 let	4	16, 1, 2	3		8, 9, 10				5, 6	7		
3 Otroci od 6—12 let	4	1, 2	3		8, 9, 10				5, 6		27	26
4 Otroci od 3—6 let	4	1, 2	3		8, 9				5, 6		27	26
5 Otroci do 3 let			3						5, 6			
6 Delni samooskrbovalci z maslom nad 18 let	104	116, 101, 102	103		108, 109, 110						107	
7 Mladina od 12—18 let	104	101, 102, 116	103		108, 109, 110						107	
8 Otroci od 6—12 let	104	101, 102	103		108, 109, 110						127	126
9 Otroci od 3—6 let	104	101, 102	103		108, 109						127	126
10 Otroci do 3 let			103									
11 Delni samooskrbovalci z mesom in mastjo nad 18 let	204	216, 201, 202	203								207	
12 Mladina od 12—18 let	204	201, 216, 202	203								207	
13 Otroci od 6—12 let	204	201, 202	203								227	226
14 Otroci od 3—6 let	204	201, 202	203								227	226
15 Otroci do 3 let			203									
16 Delni samooskrbovalci z mesom, maslom in mastjo	304	316, 301, 302	303								307	
17 Mladina od 12—18 let	304	301, 316, 302	303								307	
18 Otroci od 6—12 let	304	301, 302	303								327	326
19 Otroci od 3—6 let	304	301, 302	303								327	326
20 Otroci do 3 let			303									
26 Krušna nakaznica za samoosk.	603	407, 408, 409	410									
28 Dodatna nakaznica za delavce	612 615 624			601 613								
29 Dodatna nakaznica za težke delavce		703, 704, 712 715, 724		701 710 713 722			702 714					
30 Dodatna nakaznica za najtežje delavce		803, 804, 815 819, 820, 831		801 813 817 829			802 814 818 830					
31 Nakaznica za noseče in doječe matere							901 902	905 906				

Nadalje še dobite:
 1200 gr pšeničnega zdroba na odrezke 24 Klst, 124 Klst, 224 Klst, 324 Klst.
 250 gr rozin na odrezke 25 Klk, 25 Klst, 125 Klk, 125 Klst, 225 Klk, 225 Klst, 325 Klk, 325 Klst.
 300 gr stročnic na odrezke 17 E, 17 Jgd, 117 E, 117 Jgd, 217 E, 217 Jgd, 317 E, 317 Jgd.
 200 g ješprenja na odrezke 602 A in 614 A.
 700 g ješprenja na odrezke 705 S, 716 S.
 1000 g ješprenja na odrezke 805 Sst in 826 Sst.
 400 g ješprenja na odrezke 501 in 505.
 500 gr stročnic na odrezke 605 A, 616 A.
 800 gr stročnic za odrezke 706 S, 718 S, 806 Sst in 828 Sst.
 800 g testenin na odrezke 903 M.
 1400 g krompirja na odrezke 607 A, 621 A, 707 S, 721 S, 807 Sst, 821 Sst.
 Na odrezke 4, 104, 204 in 304, označene s E, Jgd, K in Klk lahko kupite namesto 400 g kruha 250 kavinega nadomestka.
 Nadalje se bo oddajalo na s „50“ označene tedenske odrezke I—IV nakaznice za krompir 47—55 za osebe nad tri leta skupno 5600 g krompirja in na s „50“ označene tedenske odrezke I—IV nakaznice za krompir 47—55 za otroke do treh let skupno 2800 g krompirja. Na male krušne odrezke označene s črko „W“ lahko kupite namesto belega peciva moko v razmerju 100 : 75.
 Na odrezke 24, 124, 224 in 324, označene s „Klst“ lahko kupite namesto 1200 g pšeničnega zdroba 4 zavitke „Oma“ otročjega hranila ali 4 zavitke „Haase“ keksove moke ali 4 zavitke „Seefeldner“ prepečenčeve moke.

Radijski programi

NEDELJA, 6. februarja:
 7,15 Jutranja glasba.
 17,10 Pregled radiskega sporeda za prihodnji teden.
 19,00 Proslava 100. obletnice Prešernove smrti.
PONEDELJEK, 7. februarja:
 7,15 Ženska ura in jutrnja glasba.
 16,00 Pouk slovenščine za nemško govoreče.
 17,10 Poročila.
TOREK, 8. februarja:
 7,15 Gospodarska ura in jutrnja gl.
 17,15 Poročila.
SREDA, 9. februarja:
 7,15 „Domači zdravnik“ in jutranja glasba.
 17,10 Poročila.
ČETRTEK, 10. februarja:
 7,15 Zanimivosti.
 17,10 Poročila.
 19,30 „France Prešeren“, oddaja realne gimnazije v Celovcu.
PETEK, 11. februarja:
 7,15 Pomenek o vzgoji in jutrnja gl.
 17,10 Poročila.
SOBOTA, 12. februarja:
 7,15 Pregled svetovnega tiska.
 17,10 Poročila.

Radio London - BBC

(Poročila v slovenščini in srbo-hrvaščini)

(Oddaja vsak dan na srednjem valu 267 m in na kratkih valovih: 41 m, 30,96 m in 25 m; popoldansko oddajo prenaša tudi postaja »Alpenland« na 339 m.)

6,45—7,00 poroč. in koment. v srbo-hrv.
 14,45—15,00 poroč. in koment. v srbo-hrv.
 20,45—21,15 poroč. in koment. v srbo-hrv.
 21,15—21,30 poroč. in koment. v slovenšč.

Radio Test - postaja II.

(Slovenske oddaje)

Dnevne oddaje: 7,30 do 8,00; 11,30 do 14,30; 17,30 do 24,00.

Nedeljske oddaje: 7,30 do 8,30; 9,30 do 14,30; 16,30 do 24,00.

Poročila dnevno ob: 7,45; 12,45; 19,45; 23,15.

Postaja oddaja na valu 203,6 metra.